

Walory turystyczne w powiatach i ich otoczeniu w 2024 r.¹

30.12.2025 r.

63,9

Najwyższą wartość wskaźnika walorów turystycznych osiągnęła Warszawa

Zdecydowanym liderem pod względem walorów turystycznych z wartością wskaźnika walorów turystycznych (WaT) równą 63,9 jest Warszawa. Kolejne lokaty z wynikami z przedziału 51-57 zajmują kolejno: powiat nowosądecki (56,4), powiaty kłodzki (53,2), Kraków (53,1) oraz powiat nowotarski (51,7). W przypadku Warszawy i Krakowa dominującą rolę odgrywają walory kulturowe, a w powiatach nowosądeckim,

kłodzkim i nowotarskim – walory środowiskowe. Na kolejnych lokatach z wartościami WaT z przedziału 42-46 znalazły się kolejno powiaty: bieszczadzki, tatrzański, leski i kołobrzeski oraz Gdańsk z wartością WaT równą ok. 40.

Niniejsza informacja sygnałna została przygotowana w oparciu o metodologię zawartą w zeszycie metodologicznym „Walory turystyczne w powiatach i ich otoczeniu”². Opracowania te mają swoje źródło w pracy badawczej z 2015 r. „Analiza walorów turystycznych powiatów i ich bezpośredniego otoczenia na podstawie danych statystycznych m.in. z zakresu bazy noclegowej, kultury i dziedzictwa narodowego oraz przyrodniczych obszarów chronionych”³. Ważną cechą opracowania⁴ jest uwzględnienie walorów turystycznych nie tylko z terenu danego powiatu (czy miasta na prawach powiatu), ale także z otaczających go jednostek administracyjnych szczebla powiatowego z uwzględnieniem malejącej funkcji odległości, a także transgranicznych walorów turystycznych w krajach UE sąsiadujących z Polską. Obliczenia zostały wykonane na podstawie danych z roku 2024 lub lat wcześniejszych, gdy ww. metodologia przewiduje 5-letni szereg czasowy lub gdy dane z 2024 r. nie były dostępne albo nie zmieniły się w stosunku do lat poprzednich.

W opracowaniu dla każdego powiatu oraz miasta na prawach powiatu wyznaczone zostały wartości wskaźnika walorów turystycznych (WaT). Wskaźnik ten jest oparty na różnorodnych miarach częściowych i dziedzinowych, dzięki którym uwzględnione zostały składniki kulturowe, środowiskowe, związane z infrastrukturą turystyczną (stymulanty) oraz zanieczyszczeniem środowiska i przestępczością (destymulanty), które mają wpływ na walory turystyczne.

Wśród powiatów o najwyższych wartościach tego wskaźnika dominują największe miasta bogate w zasoby kultury i dziedzictwa narodowego (Warszawa, Kraków, Gdańsk), powiaty

¹ Opracowanie eksperymentalne na podstawie danych statystycznych m.in. z zakresu bazy noclegowej, kultury i dziedzictwa narodowego oraz przyrodniczych obszarów chronionych przygotowane przez zespół autorski w składzie: dr Piotr Łysoń (kierujący), Izabela Jakubowska, Wacława Kraśniewska i Marek Więckowski.

² Zeszyt metodologiczny „Walory turystyczne w powiatach i ich otoczeniu” udostępniono na Portalu informacyjnym GUS w dniu 27.07.2023 r. Główny Urząd Statystyczny / Obszary tematyczne / Kultura. Turystyka. Sport / Zeszyty metodologiczne / Zeszyt metodologiczny Walory turystyczne w powiatach i ich otoczeniu.

³ Projekt współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna (POPT) 2007–2013). Następnie najważniejsze założenia metodologiczne i wyniki analiz zaprezentowano w publikacji „Turystyka w 2015 r.”, kolejna aktualizacja danych odbyła się w formie notatki informacyjnej zamieszczonej na stronie internetowej GUS w ramach statystyk eksperymentalnych w 2017 r. i 2023 r.

⁴ Obliczenia wykonano według metodologii ujętej w zeszycie metodologicznym „Walory turystyczne w powiatach i ich otoczeniu”.

ziemskie górskie (nowosądecki, kłodzki, nowotarski, bieszczadzki, tatrzański, leski) lub nadmorskie (kołobrzegi, słupski), które obok atrakcyjnych zasobów krajobrazowych dysponują także walorami uzdrowiskowymi lub bogatymi obszarami chronionej przyrody.

W układzie wojewódzkim najwyższe wartości średnie dla powiatów wskaźnika walorów turystycznych wystąpiły w województwach: małopolskim, zachodniopomorskim i pomorskim.

Walory kulturowe

Wskaźnik walorów kulturowych (WaK) obejmuje 2 grupy tematyczne: zabytki (WZ) oraz potencjał uczestnictwa (WU), które uznano za równoprawne pod względem znaczenia dla tworzonego wskaźnika i w związku z tym obu tym grupom przyznano taką samą wagę – po 50%.

W obrębie grupy dotyczącej zabytków uwzględniono zmienne: liczba zabytków ogółem, liczba zabytków najstarszych – sprzed XVI w. i liczba zabytków wpisanych na listę światowego dziedzictwa UNESCO lub listę Pomników Historii.

Grupa skupiająca zmienne dotyczące *potencjału uczestnictwa* obejmuje: liczbę miejsc na widowni w teatrach i instytucjach muzycznych oraz liczbę muzeów i instytucji paramuzealnych wraz z liczbą zwiedzających, wykaz miejsc pielgrzymkowych wraz z liczbą osób je odwiedzających oraz rozróżnieniem ich zasięgu, a także liczbę imprez masowych i ich uczestników.⁵

Podczas opracowywania wskaźnika walorów kulturowych (WaK), zgodnie z metodologią opisaną w zeszycie metodologicznym *Walory turystyczne w powiatach i ich otoczeniu*, uwzględniono walory kulturowe sąsiednich powiatów oraz poprawkę transgraniczną.⁶ Składowe wskaźnika walorów kulturowych zostały unormowane, a sam wskaźnik jest średnią ważoną.

Prezentowane w tablicy 1 wartości wskaźnika walorów kulturowych dla powiatów z dziesiątej – górnej grupy decylowej (10% powiatów o najwyższych wartościach wskaźnika), obrazują zarówno istotne zróżnicowanie pod względem wartości tego wskaźnika, jak i dominację powiatów i miast na prawach powiatu (m.n.p.p) z województw: śląskiego (14), małopolskiego (8) i mazowieckiego (7).

Warto zauważyć, że powiaty województwa mazowieckiego zlokalizowane w pobliżu Warszawy w decydującym stopniu korzystają na jej sąsiedztwie. Z kolei niektóre powiaty województw śląskiego i małopolskiego znacząco skorzystały na sąsiedztwie odpowiednio Krakowa i Katowic, choć wiele z nich posiada także istotne własne zasoby kulturowe. W górnej grupie decylowej jest 19 powiatów i 19 miast na prawach powiatu, ale warto podkreślić, że w pierwszej dziesiątce jest aż siedem miast na prawach powiatu.

Warto podkreślić także dominującą pozycję liderów według WaK: Warszawy (1) i Krakowa (0,903) oraz trzecią lokatę Gdańską (0,480) i czwartą Wrocławia (0,476). Kolejne pozycje z podobną wartością WaK zajmują powiaty ziemskie: wielicki (0,413) i krakowski (0,409), które obok własnych zasobów korzystają z bliskości bogatych zasobów kulturowych Krakowa. Kolejne lokaty zajęły Katowice, Poznań, Toruń i powiat warszawski zachodni.

Tablica 1. Górna grupa decylowa powiatów uszeregowanych według wartości wskaźnika walorów kulturowych (WaK)⁷

Lp.	Powiat	Województwo	WaK
1	Warszawa	mazowieckie	1,000
2	Kraków	małopolskie	0,903

Wśród 38 powiatów lub miast na prawach powiatu z górnej grupy decylowej, aż 14 należy do woj. śląskiego. W pierwszej 10 ułożyły się 3 powiaty lub miasta na prawach powiatu z województwa małopolskiego.

⁵ Pełny opis, patrz przypis 2.

⁶ Pełny opis poprawki transgranicznej patrz przypis 2.

⁷ Uwzględniający wpływ otoczenia i poprawkę transgraniczną.

Lp.	Powiat	Województwo	WaK
3	Gdańsk	pomorskie	0,480
4	Wrocław	dolnośląskie	0,476
5	wielicki	małopolskie	0,413
6	krakowski	małopolskie	0,409
7	Katowice	śląskie	0,377
8	Poznań	wielkopolskie	0,322
9	Toruń	kujawsko-pomorskie	0,316
10	warszawski zachodni	mazowieckie	0,294
11	pruszkowski	mazowieckie	0,289
12	bocheński	małopolskie	0,283
13	wadowicki	małopolskie	0,281
14	nowosądecki	małopolskie	0,273
15	piaseczyński	mazowieckie	0,271
16	Zabrze	śląskie	0,270
17	Chorzów	śląskie	0,258
18	tarnogórski	śląskie	0,257
19	Łódź	łódzkie	0,255
20	Bytom	śląskie	0,249
21	Ruda Śląska	śląskie	0,244
22	wrocławski	dolnośląskie	0,240
23	gorlicki	małopolskie	0,240
24	poznański	wielkopolskie	0,239
25	Piekary Śląskie	śląskie	0,237
26	Gliwice	śląskie	0,235
27	Świętochłowice	śląskie	0,233
28	wołomiński	mazowieckie	0,232
29	Sosnowiec	śląskie	0,230
30	myślenicki	małopolskie	0,229
31	Siemianowice Śląskie	śląskie	0,229

Lp.	Powiat	Województwo	WaK
32	Gdynia	pomorskie	0,223
33	legionowski	mazowieckie	0,222
34	ząbkowicki	dolnośląskie	0,222
35	Tychy	śląskie	0,221
36	mikołowski	śląskie	0,216
37	będziński	śląskie	0,215
38	otwocki	mazowieckie	0,214

Walory środowiskowe

Wskaźnik walorów środowiskowych (WaS) zbudowany został w oparciu o zmienne i 3 miary ważne, ujęte w dwie grupy (wskaźniki krajobrazowe i środowiskowe) z identycznymi wagami, po 50%. Wskaźniki odnoszące się do walorów krajobrazowych obejmują trzy składniki: długość linii brzegowej, miarę ważoną wód i miarę ważoną powierzchni gór, a odnoszące się do walorów środowiskowych obejmują obszary chronione, lasy i uzdrowiska.⁸

Zgodnie z metodologią opisaną w zeszycie metodologicznym⁹, podczas opracowywania wskaźnika walorów środowiskowych (WaS), uwzględniono walory środowiskowe sąsiednich powiatów oraz poprawkę transgraniczną, w sposób analogiczny jak w przypadku wskaźnika walorów kulturowych. Składowe wskaźniki walorów środowiskowych zostały unormowane, a sam wskaźnik jest średnią ważoną.

Wśród 38 powiatów z górnej grupy decylowej aż 10 należy do woj. zachodniopomorskiego. Natomiast w pierwszej 10 jest 6 powiatów należących do pasma gór.

Tablica 2. Górna grupa decylowa powiatów uszeregowanych według wartości wskaźnika walorów środowiskowych (WaS)¹⁰

Lp.	Powiat	Województwo	WaS
1	nowosądecki	małopolskie	1,000
2	kłodzki	dolnośląskie	0,981
3	bieszczadzki	podkarpackie	0,940
4	nowotarski	małopolskie	0,920
5	leski	podkarpackie	0,869
6	słupski	pomorskie	0,783
7	kołobrzeski	zachodniopomorskie	0,750
8	piski	warmińsko-mazurskie	0,732
9	sanocki	podkarpackie	0,727
10	kamieński	zachodniopomorskie	0,708

⁸ Pełny opis, patrz przypis 2.

⁹ Walory turystyczne powiatów i ich bezpośredniego otoczenia.

¹⁰ Uwzględniający wpływ otoczenia i poprawkę transgraniczną.

Lp.	Powiat	Województwo	WaS
11	białostocki	podlaskie	0,679
12	żywiecki	śląskie	0,674
13	krośnieński	podkarpackie	0,652
14	tatrzański	małopolskie	0,641
15	nowodworski	pomorskie	0,628
16	aleksandrowski	kujawsko-pomorskie	0,611
17	goleniowski	zachodniopomorskie	0,584
18	policki	zachodniopomorskie	0,575
19	augustowski	podlaskie	0,569
20	limanowski	małopolskie	0,568
21	stawieński	zachodniopomorskie	0,547
22	drawski	zachodniopomorskie	0,527
23	Świnoujście	zachodniopomorskie	0,509
24	olsztyński	warmińsko-mazurskie	0,504
25	chojnicki	pomorskie	0,504
26	elbląski	warmińsko-mazurskie	0,501
27	pucki	pomorskie	0,496
28	gryfiński	zachodniopomorskie	0,492
29	gorlicki	małopolskie	0,482
30	cieszyński	śląskie	0,471
31	mrągowski	warmińsko-mazurskie	0,468
32	giżycki	warmińsko-mazurskie	0,462
33	karkonoski (d. jeleniogórski)	dolnośląskie	0,450
34	bytowski	pomorskie	0,434
35	szczycieński	warmińsko-mazurskie	0,425
36	Szczecin	zachodniopomorskie	0,424
37	buski	świętokrzyskie	0,420
38	stargardzki	zachodniopomorskie	0,409

Wśród 38 powiatów z górnej grupy decylowej według wartości WaS znalazły się głównie powiaty z północnej i południowej części kraju, tj. tereny górskie, nadmorskie i z obszaru pojezierzy.

Jako lider wśród powiatów o najwyższych wartościach WaS plasuje się powiat nowosądecki (1), na terenie którego obok górskiej rzeźby terenu, występują rozległe obszary o różnych formach ochrony przyrody i krajobrazu, oraz liczne uzdrowiska. Kolejne 4 lokaty zajmują także powiaty górskie: kłodzki (0,981), bieszczadzki (0,940), nowotarski (0,920) i leski (0,869), które także charakteryzują się szczególnymi walorami krajobrazowymi oraz obszarów chronionych (a powiaty kłodzki, nowotarski i leski - także walorami uzdrowiskowymi).

Z kolei najwyżej lokowane powiaty nadmorskie: słupski (6) i kołobrzeski (7) oraz kamieński (10) obok linii brzegowej Bałtyku dysponują istotnymi innymi walorami: rozległymi i cennymi obszarami chronionymi (Słowiński Park Narodowy i Woliński Park Narodowy), a także dużymi jeziorami nadmorskimi (słupski) lub wewnętrznymi wodami morskimi (kamieński) oraz zasobami uzdrowiskowymi.

Walory bazy turystycznej

Wskaźnik bazy turystycznej (WaB), podobnie jak w przypadku wskaźnika walorów kulturowych oraz wskaźnika walorów środowiskowych został zbudowany w oparciu o równy podział wag (po 50%) pomiędzy dwie grupy składników odnoszących się do: bazy noclegowej i do pozostałej infrastruktury turystycznej.

Baza noclegowa składa się z miejsc noclegowych w obiektach hotelowych, jak i miejsc noclegowych w pozostałych turystycznych obiektach noclegowych. W części odnoszącej się do pozostałej infrastruktury turystycznej uwzględniono następujące zmienne: sale konferencyjne, ścieżki rowerowe, wydatki na turystykę, kulturę i kulturę fizyczną oraz obiekty rekreacji turystycznej (koleje wąskotorowe, koleje linowe lub linowo-terenowe, baseny termalne i parki rozrywki) i obiekty sportowe (korty tenisowe, pływalnie kryte, boiska (do piłki nożnej, koszykówki, piłki ręcznej, piłki siatkowej oraz uniwersalne-wielozadaniowe).¹¹ Składowe wskaźnika bazy turystycznej zostały unormowane, a sam wskaźnik jest średnią ważoną.

Liderami co do wartości WaB (zgodnie z metodologią opisaną w zeszycie metodologicznym Walory turystyczne w powiatach i ich otoczeniu), podobnie jak w przypadku WaK, są Warszawa (1) i Kraków (0,629). Na kolejnych miejscach znalazły się: powiat tatrzański, Gdańsk oraz powiat kołobrzeski z bardzo podobnymi wynikami (0,42-0,48).

Tablica 3. Górna grupa decylowa powiatów uszeregowanych według wartości wskaźnika walorów bazy turystycznej (WaB)¹²

Lp.	Powiat	Województwo	WaB
1	Warszawa	mazowieckie	1,000
2	Kraków	małopolskie	0,629
3	tatrzański	małopolskie	0,478
4	Gdańsk	pomorskie	0,445
5	kołobrzeski	zachodniopomorskie	0,427
6	warszawski zachodni	mazowieckie	0,387
7	Wrocław	dolnośląskie	0,372

Wśród 38 powiatów z górnej grupy decylowej 9 należy do woj. mazowieckiego, a 8 do woj. małopolskiego. W pierwszej 10 znajduje się 5 dużych miast: Warszawa, Kraków, Gdańsk, Wrocław i Poznań.

¹¹ Pełny opis, patrz przypis 2.

¹² Uwzględniający wpływ otoczenia.

Lp.	Powiat	Województwo	WaB
8	karkonoski (d. jeleniogórski)	dolnośląskie	0,361
9	pruszkowski	mazowieckie	0,345
10	Poznań	wielkopolskie	0,330
11	pucki	pomorskie	0,322
12	piaseczyński	mazowieckie	0,321
13	legionowski	mazowieckie	0,313
14	poznański	wielkopolskie	0,307
15	nowotarski	małopolskie	0,302
16	krakowski	małopolskie	0,296
17	cieszyński	śląskie	0,295
18	wołomiński	mazowieckie	0,290
19	Katowice	śląskie	0,285
20	otwocki	mazowieckie	0,260
21	Łódź	łódzkie	0,259
22	Sopot	pomorskie	0,258
23	kłodzki	dolnośląskie	0,256
24	gryficki	zachodniopomorskie	0,252
25	Gdynia	pomorskie	0,237
26	nowosądecki	małopolskie	0,230
27	Chorzów	śląskie	0,227
28	nowodworski	mazowieckie	0,223
29	koszaliński	zachodniopomorskie	0,223
30	wielicki	małopolskie	0,221
31	grodziski	mazowieckie	0,219
32	oświęcimski	małopolskie	0,218
33	gdański	pomorskie	0,210
34	Tychy	śląskie	0,203
35	wrocławski	dolnośląskie	0,201
36	wadowicki	małopolskie	0,200
37	Sosnowiec	śląskie	0,200
38	będziński	śląskie	0,195

Czynniki destymulujące walory turystyczne

Pod uwagę wzięto zmienne dostępne na poziomie powiatów mogące negatywnie oddziaływać na walory turystyczne danego obszaru. Wykorzystano dane odnoszące się do:

- zanieczyszczeń gazowych,
- zanieczyszczeń pyłowych,
- ścieków nieoczyszczonych,
- odpadów składowanych,
- przestępstw stwierdzonych przez Policję w zakończonych postępowaniach przygotowawczych.

Składowe wskaźnika czynników destymulujących walory turystyczne mają jednakowe wagi po $1/5^{13}$ i zostały unormowane, a sam wskaźnik jest średnią ważoną.

Z uwagi na konstrukcję wskaźnika czynników destymulujących (WaD), powiaty i miasta na prawach powiatu o największym natężeniu tych czynników osiągają najniższe wartości tego wskaźnika¹⁴.

Wśród powiatów najsilniej dotkniętych czynnikami destymulującymi walory turystyczne (dolna grupa decylowa) są w pierwszej kolejności miasta z konurbacji śląskiej. Reprezentowane są także inne największe miasta (Warszawa i Kraków) oraz powiaty z silną obecnością przemysłu.

Tablica 4. Dolna grupa decylowa powiatów uszeregowanych według najniższych wartości wskaźnika czynników destymulujących WaD¹⁵

Lp.	Powiat	Województwo	WaD
1	Dąbrowa Górnicza	śląskie	0,000
2	będziński	śląskie	0,022
3	Katowice	śląskie	0,147
4	Siemianowice Śląskie	śląskie	0,231
5	bełchatowski	łódzkie	0,239
6	Sosnowiec	śląskie	0,259
7	Chorzów	śląskie	0,305
8	Ruda Śląska	śląskie	0,317
9	mikołowski	śląskie	0,318
10	Mysłowice	śląskie	0,336
11	Świętochłowice	śląskie	0,338
12	Zabrze	śląskie	0,355
13	Bytom	śląskie	0,360
14	Jaworzno	śląskie	0,364

¹³ Pełny opis, patrz przypis 2.

¹⁴ Po transformacji destymulanty w stymulantę, zgodnie z Zeszytem metodologicznym „Walory turystyczne w powiatach i ich otoczeniu”.

¹⁵ Uwzględniający wpływ otoczenia.

Lp.	Powiat	Województwo	WaD
15	Gliwice	śląskie	0,393
16	Piekary Śląskie	śląskie	0,409
17	gliwicki	śląskie	0,415
18	Tychy	śląskie	0,421
19	Warszawa	mazowieckie	0,433
20	lubiński	dolnośląskie	0,477
21	bieruńsko-lędziński	śląskie	0,486
22	tarnogórski	śląskie	0,515
23	chrzanowski	małopolskie	0,519
24	polkowicki	dolnośląskie	0,557
25	kozienicki	mazowieckie	0,560
26	oświęcimski	małopolskie	0,585
27	Rybnik	śląskie	0,624
28	olkuski	małopolskie	0,637
29	Żory	śląskie	0,643
30	pszczyński	śląskie	0,645
31	Jastrzębie-Zdrój	śląskie	0,651
32	rybnicki	śląskie	0,657
33	zawierciański	śląskie	0,698
34	Kraków	małopolskie	0,699
35	wodzisławski	śląskie	0,723
36	policki	zachodniopomorskie	0,741
37	kielecki	świętokrzyskie	0,748
38	myszkowski	śląskie	0,752

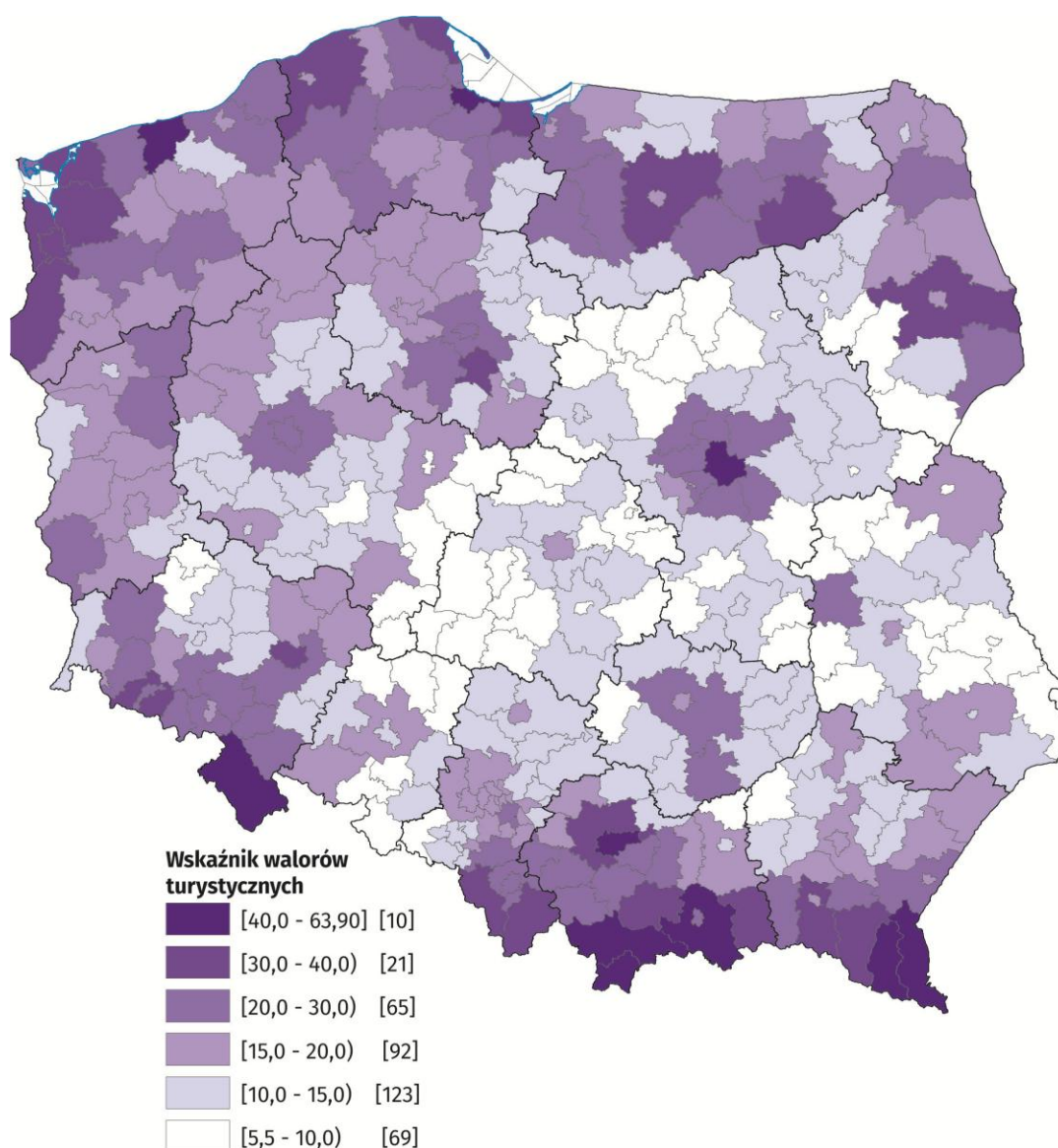
Walory turystyczne

Opisane powyżej wskaźniki WaK, WaS, WaB i WaD są składowymi wskaźnika walorów turystycznych (WaT), który jest ich sumą ważoną z wagami odpowiednio 3/8, 3/8, 1/5 i 1/20, pomnożoną przez 100, zgodnie ze wzorem¹⁶:

$$WaT_i = (0,375 * WaK_i + 0,375 * WaS_i + 0,2 * WaB_i + 0,05 * WaD_i) * 100$$

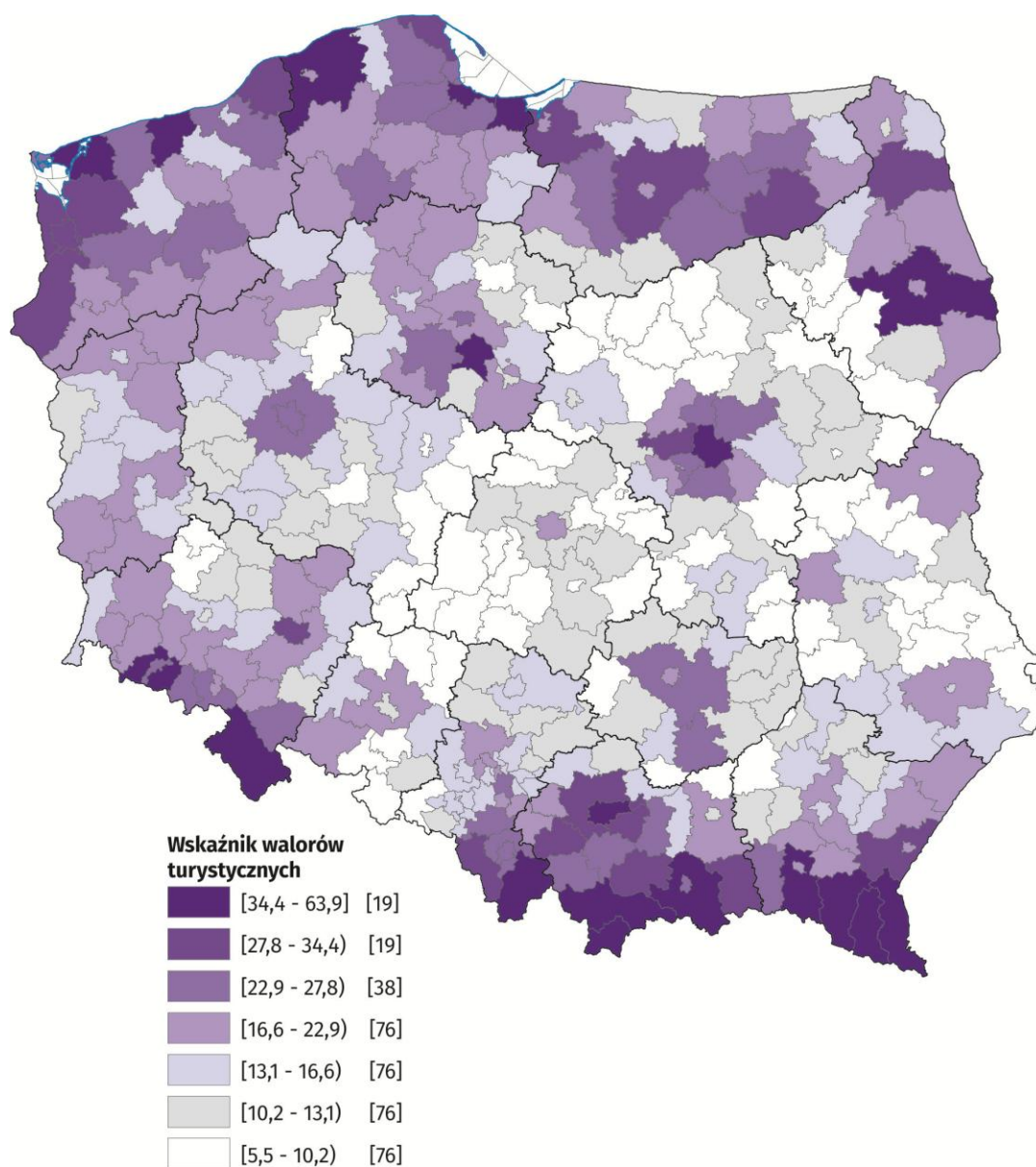
W tabelicy 5 przedstawiono wartości wskaźnika walorów turystycznych po uwzględnieniu otoczenia i poprawki transgranicznej dla powiatów według malejącej wartości wskaźnika walorów turystycznych (WaT), dla tych powiatów i miast na prawach powiatu, które uzyskały jego wartość równą 20 lub większą. Poniżej zamieszczone zostały także dwie mapy ilustrujące podział powiatów na klasy według wartości wskaźnika walorów turystycznych.

Mapa 1. Wskaźnik walorów turystycznych uwzględniający otoczenie i poprawkę transgraniczną według przedziałów wartości wskaźnika walorów turystycznych

¹⁶ Pełny opis, patrz przypis 2.

Mapa 2. Wskaźnik walorów turystycznych uwzględniający otoczenie i poprawkę transgraniczną według grup kwintylowych¹⁷ (decylowych i półdecylowych dla górnego krańca rozkładu).

Zdecydowanym liderem o najwyższej wartości wskaźnika walorów turystycznych (WaT) równej 63,9 jest Warszawa, która dominuje zarówno pod względem walorów kulturowych, jak i bazy turystycznej. Kolejne lokaty z wynikami z przedziału 51-57 zajmują kolejno: powiat nowosądecki (56,4), powiat kłodzki (53,2), Kraków (53,1) oraz powiat nowotarski (51,7). W przypadku Warszawy i Krakowa dominującą rolę odgrywają walory kulturowe, a w powiatach nowosą-

Wśród 38 powiatów z górnej grupy decylowej powiatów uszeregowanych pod względem walorów turystycznych aż 9 należy do woj. małopolskiego. 7 powiatów jest z województwa zachodniopomorskiego.

¹⁷ Dane dla powiatów i miast na prawach powiatu uszeregowano od wartości najmniejszej do największej. Listę tę podzielono następnie na równe części co do liczby powiatów: w przypadku grup kwintylowych na pięć części, w przypadku grup decylowych – na dziesięć. W Polsce jest 380 powiatów i miast na prawach powiatu, co powoduje, że w jednej grupie kwintylowej znajduje się 76 jednostek, w grupie decylowej – 38, a w grupie półdecylowej – 19. Każda grupa kwintylowa obejmuje dwie grupy decylowe. Górna granica danej grupy kwintylowej (decylowej) określana jest jako najwyższa wartość wskaźnika występująca w danej grupie kwintylowej (decylowej).

deckim, kłodzkim i nowotarskim – walory środowiskowe. Na kolejnych lokatach z wartościami WaT z przedziału 42-46 znalazły się kolejno powiaty: bieszczadzki, tatrzański, leski i kołobrzeski oraz Gdańsk z wartością WaT nieznacznie przekraczającą 40. Wśród 38 powiatów z górnej grupy decylowej aż 9 należy do woj. małopolskiego, w tym aż 3 są wśród 6 najwyżej lokowanych powiatów lub miast na prawach powiatów. W górnej grupie decylowej znalazło się także 7 powiatów z województwa zachodniopomorskiego.

Wśród 10 najwyżej lokowanych powiatów lub miast na prawach powiatu są 3 duże polskie miasta: Warszawa (1), Kraków (4) i Gdańsk (10), 6 powiatów górskich: nowosądecki (2), kłodzki (3), nowotarski (5), bieszczadzki (6), tatrzański (7) i leski (8) i nadmorski powiat kołobrzeski (9). Jednocześnie 5 spośród 7 powiatów ziemskich z pierwszej dziesiątki dysponuje zasobami uzdrowiskowymi, które silnie wpływają na ruch turystyczny – z uwagi na ograniczenie sezonowości generują one całoroczny ruch turystyczny.

Aż 96 powiatów lub miast na prawach powiatu uzyskało wartość wskaźnika walorów turystycznych równą co najmniej 20, są to jednostki terytorialne o wysokiej lub bardzo wysokiej wartości tego wskaźnika.

Tablica 5. Powiaty uszeregowane według wartości wskaźnika walorów turystycznych WaT

Lp.	Powiat	Województwo	WaT
1	Warszawa	mazowieckie	63,9
2	nowosądecki	małopolskie	56,4
3	kłodzki	dolnośląskie	53,2
4	Kraków	małopolskie	53,1
5	nowotarski	małopolskie	51,7
6	bieszczadzki	podkarpackie	45,3
7	tatrzański	małopolskie	44,7
8	leski	podkarpackie	43,6
9	kołobrzeski	zachodniopomorskie	42,4
10	Gdańsk	pomorskie	40,1
11	słupski	pomorskie	38,9
12	białostocki	podlaskie	38,8
13	sanocki	podkarpackie	38,3
14	kamieński	zachodniopomorskie	37,5
15	krośnieński	podkarpackie	36,9
16	żywiecki	śląskie	36,7
17	nowodworski	pomorskie	36,0
18	karkonoski (d. jeleniogórski)	dolnośląskie	35,6
19	aleksandrowski	kujawsko-pomorskie	34,4

Wśród 10 najwyżej lokowanych powiatów lub miast na prawach powiatu są 3 duże polskie miasta: Warszawa (1), Kraków (4) i Gdańsk (10); 6 powiatów górskich: nowosądecki (2), kłodzki (3), nowotarski (5), bieszczadzki (6), tatrzański (7) oraz leski (8) i nadmorski powiat kołobrzeski (9).

Lp.	Powiat	Województwo	WaT
20	piski	warmińsko-mazurskie	34,3
21	pucki	pomorskie	33,1
22	gorlicki	małopolskie	33,0
23	olsztyński	warmińsko-mazurskie	32,8
24	gryfiński	zachodniopomorskie	32,1
25	cieszyński	śląskie	31,7
26	goleniowski	zachodniopomorskie	31,5
27	Wrocław	dolnośląskie	31,5
28	limanowski	małopolskie	31,5
29	Szczecin	zachodniopomorskie	31,0
30	krakowski	małopolskie	31,0
31	policki	zachodniopomorskie	30,0
32	stawieński	zachodniopomorskie	29,9
33	wadowicki	małopolskie	29,9
34	warszawski zachodni	mazowieckie	29,0
35	augustowski	podlaskie	28,9
36	elbląski	warmińsko-mazurskie	28,9
37	wielicki	małopolskie	28,3
38	przemyski	podkarpackie	28,2
39	poznański	wielkopolskie	27,6
40	myślenicki	małopolskie	27,4
41	stargardzki	zachodniopomorskie	27,3
42	mrągowski	warmińsko-mazurskie	27,0
43	suski	małopolskie	26,7
44	Świnoujście	zachodniopomorskie	26,7
45	Jelenia Góra	dolnośląskie	26,7
46	kielecki	świętokrzyskie	26,7
47	wejherowski	pomorskie	26,5
48	Toruń	kujawsko-pomorskie	26,5

Lp.	Powiat	Województwo	WaT
49	ząbkowicki	dolnośląskie	26,5
50	jasielski	podkarpackie	26,2
51	Sopot	pomorskie	26,1
52	giżycki	warmińsko-mazurskie	26,1
53	drawski	zachodniopomorskie	26,0
54	Poznań	wielkopolskie	25,7
55	chojnicki	pomorskie	25,7
56	Gdynia	pomorskie	25,7
57	wałbrzyski	dolnośląskie	25,2
58	piaseczyński	mazowieckie	25,1
59	pruszkowski	mazowieckie	25,0
60	koszaliński	zachodniopomorskie	24,8
61	kamiennogórski	dolnośląskie	24,8
62	pszczyński	śląskie	24,6
63	bocheński	małopolskie	24,3
64	gryficki	zachodniopomorskie	24,3
65	inowrocławski	kujawsko-pomorskie	24,3
66	legionowski	mazowieckie	24,2
67	bielski	śląskie	24,2
68	buski	świętokrzyskie	24,2
69	Nowy Sącz	małopolskie	24,0
70	ostródzki	warmińsko-mazurskie	24,0
71	kartuski	pomorskie	23,9
72	Katowice	śląskie	23,3
73	Bielsko-Biała	śląskie	23,2
74	szczycieński	warmińsko-mazurskie	23,1
75	gdański	pomorskie	23,0
76	wołomiński	mazowieckie	23,0
77	lwówecki	dolnośląskie	22,8

Lp.	Powiat	Województwo	WaT
78	bytowski	pomorskie	22,2
79	oświęcimski	małopolskie	22,1
80	nowodworski	mazowieckie	22,0
81	otwocki	mazowieckie	21,8
82	wrocławski	dolnośląskie	21,8
83	brzozowski	podkarpackie	21,6
84	bolesławiecki	dolnośląskie	21,6
85	toruński	kujawsko-pomorskie	21,6
86	międzyrzecki	lubuskie	21,5
87	jaworski	dolnośląskie	21,4
88	tczewski	pomorskie	21,1
89	dzierżoniowski	dolnośląskie	20,9
90	strzelecko-drezdenecki	lubuskie	20,8
91	iławski	warmińsko-mazurskie	20,7
92	świdnicki	dolnośląskie	20,5
93	malborski	pomorskie	20,5
94	żarski	lubuskie	20,4
95	puławski	lubelskie	20,3
96	hajnowski	podlaskie	20,2

Walory turystyczne w powiatach a wykorzystanie bazy noclegowej

Pod względem liczby turystów i noclegów udzielonych w turystycznych obiektach noclegowych w 2024 r. najwyższe wartości osiągnęły miasta na prawach powiatu: Warszawa, Kraków, Gdańsk, Wrocław oraz powiaty ziemskie: kołobrzeski, tatrzański, karkonoski, nowosądecki, kłodzki i cieszyński.

Tablica 6. Pierwsza dziesiątka powiatów i miast na prawach powiatu wg liczby udzielonych noclegów w turystycznych obiektach noclegowych w 2024 r.

Powiaty i miasta na prawach powiatu	Województwo	Liczba udzielonych noclegów (w tys.)	Lokata
Warszawa	mazowieckie	8 021,7	1
Kraków	małopolskie	6 526,5	2

Powiaty i miasta na prawach powiatu	Województwo	Liczba udzielonych noclegów (w tys.)	Lokata
kołobrzeski	zachodniopomorskie	6 107,6	3
tatrzański	małopolskie	3 657,8	4
Gdańsk	pomorskie	3 362,7	5
karkonoski (d. jeleniogórski)	dolnośląskie	3 171,6	6
Wrocław	dolnośląskie	2 326,2	7
nowosądecki	małopolskie	2 111,2	8
kłodzki	dolnośląskie	2 084,1	9
cieszyński	śląskie	2 037,5	10

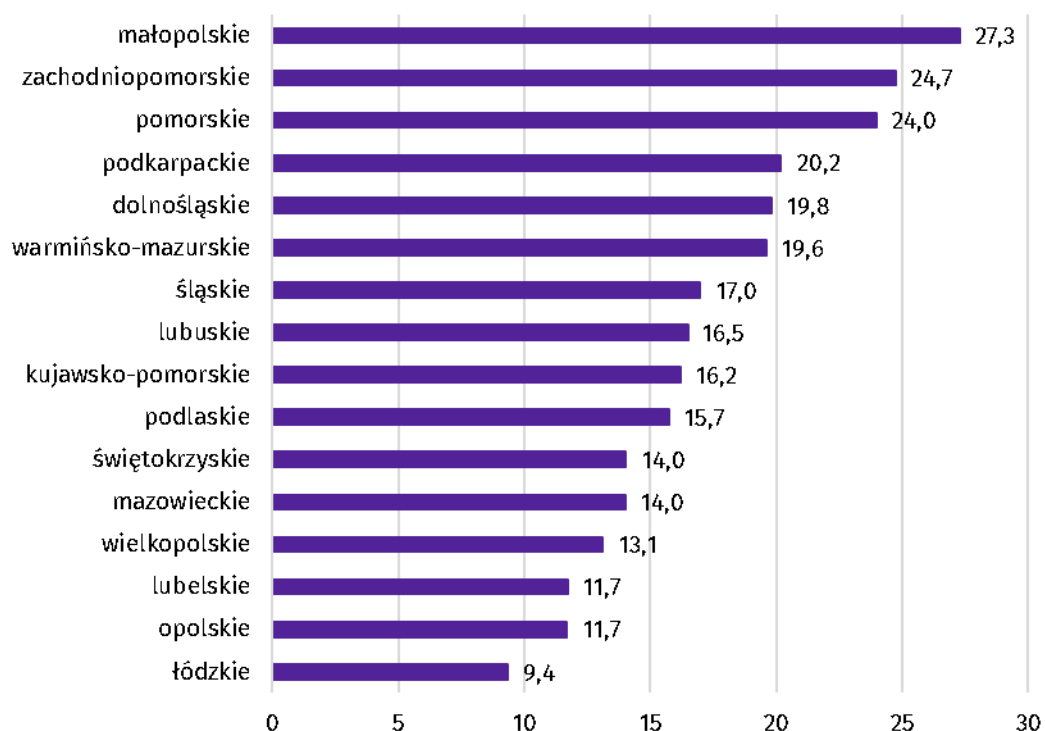
Gdy porównamy dwa rozkłady według wartości WaT i według liczby udzielonych noclegów w 2024 r. to: wśród pierwszych 10 powiatów lub m.n.p.p., 7 z nich się powtarza – kolejno według liczby udzielonych noclegów (w nawiasach podano lokatę wg liczby udzielonych noclegów i wg WaT):

1. Warszawa (1,1)
2. Kraków (2,4)
3. kołobrzeski (3,9)
4. tatrzański (4,7)
5. Gdańsk (5,10)
6. nowosądecki (8,2)
7. kłodzki (9,3).

Walory turystyczne województw

Wartości wskaźnika walorów turystycznych województw w 2024 roku wyznaczono dla każdego województwa z wykorzystaniem średniej arytmetycznej wskaźnika walorów turystycznych dla powiatów i miast na prawach powiatu z danego województwa. Na Wykresie 1 zostały zaprezentowane wyniki uzyskane dla poszczególnych województw.

Wykres 1. Walory turystyczne województw

Najbardziej atrakcyjne pod względem turystycznym są województwa: małopolskie (1), zachodniopomorskie (2) i pomorskie (3), a następnie z bardzo podobnym wynikiem: podkarpackie, dolnośląskie i warmińsko-mazurskie.

Jak pokazuje analiza powyższego wykresu najbardziej atrakcyjne pod względem turystycznym są województwa małopolskie (1), zachodniopomorskie (2) i pomorskie (3), a w następnej kolejności z podobnym wynikiem woj. podkarpackie (4), dolnośląskie (5) i warmińsko-mazurskie (6). Z kolei wśród najmniej atrakcyjnych pod względem turystycznym województw znalazły się kolejno województwa: łódzkie (16), opolskie (15) oraz lubelskie (14).

W przypadku cytowania danych Głównego Urzędu Statystycznego prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło danych GUS”, a w przypadku publikowania obliczeń dokonanych na danych opublikowanych przez GUS prosimy o zamieszczenie informacji: „Opracowanie własne na podstawie danych GUS”.

Opracowanie merytoryczne:
Departament Badań Społecznych i Rynku Pracy

Dyrektor
dr inż Agnieszka Zgierska
Tel: 22 608 31 22

Rozpowszechnianie:
Wydział Współpracy z Mediami

Tel. komórkowy: +48 695 255 032
Tel. stacjonarne: +48 22 608 38 04, +48 22 449 41 45,
+48 22 608 30 09

e-mail: obslugaprasowa@stat.gov.pl

stat.gov.pl

@GUS_STAT

@GłównyUrządStatystyczny

gus_stat

głównyurządstatystycznygus

głównyurządstatystyczny

Powiązane opracowania

[Zeszyt metodologiczny „Walory turystyczne w powiatach i ich otoczeniu”](#)

[Opracowanie eksperymentalne „Walory turystyczne w powiatach i ich otoczeniu w 2023 r.”](#)

[Opracowanie eksperymentalne "Analiza walorów turystycznych powiatów i ich bezpośredniego otoczenia" \(data publikacji 2017 r.\)](#)

[Turystyka w 2015 r.](#)

[Analiza walorów turystycznych powiatów i ich bezpośredniego otoczenia na podstawie danych statystycznych m. in. z zakresu bazy noclegowej, kultury i dziedzictwa narodowego oraz przyrodniczych obszarów chronionych \(POPT 2007-2013\)](#)